

Tarih : 23.08.2022
Sayı : 2022 – 81
Konu : KDV İndirmlerinin Reddedilmesi ve Düzeltilmesi Nedeniyle Cezalı KDV Tarhının Mülkiyet Hakkını İhlal Etmemesi Hk.

23 Ağustos 2022 tarih ve 31932 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2019/20170 başvuru numaralı Bireysel Başvuru Kararında Anayasa Mahkemesi mükellefin sahte fatura kullanması nedeniyle cezalı KDV tarhiyatı ve mükellefin kendi beyanlarını düzeltmesi nedeniyle ortaya çıkan KDV ödemelerinin mülkiyet hakkını ihlal etmediğine karar vermiştir.

İlgili başvuruda gerçekleşen olaylara aşağıda yer verilmiştir:

- Ö. Limited Şirketinin 2009-2010 yıllarının incelenmesi neticesinde gerçek bir faaliyetinin olmadığına yönelik vergi tekniği raporu düzenlenmiştir.
- Başvurucu olan mükellefin Ö. Limited Şirketinden 2009 ve 2010 yıllarında kullandığı faturalar neticesinde vergi incelemesi neticesinde cezalı KDV tarhiyatı yapılmıştır.
- Başvurucu mükellef Ö. Limited Şirketinin faal olduğuna yönelik olarak yargıya başvurmuş, Vergi Mahkemesinde davayı kaybederken Danıştay 3. Dairesinde temyiz aşamasında davayı kaybetmiştir.
- Danıştay 3. Dairesi karar düzeltme aşamasında 2009 yılına ilişkin karar düzeltme talebini reddederken 2010 yılına ilişkin olarak ise Ö. Limited Şirketinin 2010 yılına ilişkin açtığı davayı kazanması nedeniyle 2010 yılı tarhiyatlarına ilişkin karar düzeltme talebini kabul etmiştir.
- Başvurucu mükellef Ö. Limited Şirketinden 2011, 2012 ve 2013 yıllarındaki faturalara ilişkin olarak düzeltme beyannamesi vererek tarh edilen KDV öderken ortaya çıkan vergi ziyaı cezasını ise uzlaşma suretiyle ödemiştir.
- Başvurucu mükellefin 2011, 2012 ve 2013 yıllarının vergi incelenmesi neticesinde 2011 yılına ilişkin üç faturayı indirimden çıkarmaması nedeniyle cezalı KDV tarhiyatı yapılmış ayrıca her üç yıl için de usulüne uygun belgelendirme yapılmadığı için özel usulsüzlük cezası kesilmiştir. Ortaya çıkan vergi ve cezalar uzlaşma neticesinde ödenmiştir.
- Başvurucu mükellef 2011, 2012 ve yıllarına ilişkin olarak düzeltme beyannamelerinde vergi hatası nedeniyle şikayet yoluyla düzeltme talebinde bulunmuş vergi idaresi başvuruya cevap vermemesi nedeniyle vergi yargısına düzeltme beyannamelerinin vergi inceleme elemanın sözlü zorlamasıyla verdiğini ayrıca Ö. Limited Şirketin ödediği KDV'nin tekrar kendisinden tahsil edildiğini dolayısıyla mükerrer vergilendirmenin olduğunu iddia etmiştir.
- Yargı aşamasında başvuru mükellef davayı kaybederek mülkiyet hakkının ihlali gerekçesiyle bireysel başvuruda bulunmuştur.

Anayasa Mahkemesi aşağıdaki gerekçelerle mülkiyet hakkının ihlal olmadığına karar vermiştir:

- Vergi kanunlarında yer alan hükümler gözetildiğinde katma değer vergisi indiriminden yararlanılabilmesi için bunun geçerli bir belgeye dayanması ve belgenin kanuni defterlere kaydedilmesi gerektiği, katma değer vergisi indiriminin sahte bir belgeye dayanması hâlinde indirim isteminin reddi suretiyle cezalı katma değer vergisi tarhiyatı yapılacağı hususunun belirli ve öngörülebilir olduğu anlaşılmaktadır.
- KDV açısından yapılan vergi incelemesinde ve vergi dairesi işlemlerinde esas amaç Hazinenin zarara uğramasını önlemek iken bir kat vergi ziyaı cezasının asıl amacı vergi mevzuatına aykırı davranışlar yönünden caydırıcılığı sağlamak olduğu için kamu yararının bulunduğu açıktır.
- Başvurucu mükellefin, vergi idaresince tarh edilen cezalı vergiye karşı davalar açmış; davaların reddine ilişkin kararlara karşı da itiraz yoluna başvurmuştur. Başvurucunun

yargılama safhasında tüm iddia ve savunmalarını etkin bir biçimde ortaya koyabilme imkânına sahip olduğu anlaşılmaktadır.

- Bireysel başvuruya konu davadaki maddi olguların incelenmesi ve değerlendirilmesi derece mahkemelerinin yetkisindedir. Keyfilik ve bariz takdir hatası içermesi durumu hariç Anayasa Mahkemesinin derece mahkemesinin maddi olgulara yönelik değerlendirmelerine karışması bireysel başvurunun amacıya bağdaşmayacaktır.
- Hukuki/teknik olarak mükerrer vergilendirmeden söz edilebilmesi için aynı mükellefin aynı konuda iki kez vergilendirilmiş olması gerekir. Aynı verginin iki farklı mükelleften tahsil edilmesi hukuki/teknik olarak mükerrer vergilendirme şeklinde kabul edilemez. Ayrıca başvuru, Ö. Limitet Şirketinin bu vergileri beyan ettiğini ve ödediğini ortaya koymamıştır.
- Başvurucu 2011, 2012 ve 2013 yıllarına ilişkin olup düzeltme beyannamesiyle vergi idaresine ödediği katma değer vergisinin mükerrer vergilendirme mahiyetinde olduğunu öne sürerek vergi hatası nedeniyle düzeltme ve şikâyet yoluna başvurmuştur. Ancak Vergi Mahkemesi başvuruçunun ileri sürdüğü iddianın Vergi Usul Kanununda sayılan vergi hatalarının hiçbirisine girmediğini kabul ederek davayı reddetmiştir. Vergi Mahkemesi ayrıca başvuruçunun düzeltme beyannamelerini kendi iradesiyle verdiğini ve kesilen vergi ziyai cezalarının ise dava ve şikâyet yolu kapalı olan uzlaşma müessesesi sonucu kesinleştiğini belirtmiştir.
- Uzlaşma yoluyla kesinleşen vergilerin bir daha uyumsuzluk konusu edilemeyeceğinin kabulü de temelsiz bulunmamıştır.
- Sahte fatura içeriğindeki katma değer vergisinin indirim konusu yapılmasının reddedilmesinin ve başvuruçunun devlete ödenmeyen bu katma değer vergisinden sorumlu tutulmasının - başvuruçunun fiili ve sorumlulukları gözetildiğinde- başvuruçuya aşırı külfet yüklediği sonucuna ulaşılmaktadır. Dolayısıyla başvuruçunun mülkiyet hakkı ile kamu yararı arasında olması gereken adil dengenin bozulmadığı ve müdahalenin ölçülü olduğu sonucuna varılmıştır.

Anayasa Mahkemesi Kararı

Saygılarımızla...

Not: Bu sirküler bilgilendirme amaçlıdır. Sirkülerde yer alan konu ile ilgili olarak profesyonel bir danışmana başvurunuz.